COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 4.11.2021
COM(2021) 673 final

2021/0351 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii Europene, în cadrul Comitetului mixt al SEE referitor la o modificare a Protocolului 32 la Acordul privind SEE privind modalitățile financiare de punere în aplicare a articolului 82

(Text cu relevanță pentru SEE)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere vizează decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului mixt al SEE referitor la modificarea Protocolului 32 la Acordul dintre Comunitatea Europeană și Spațiul Economic European („Acordul privind SEE”) privind modalitățile financiare de punere în aplicare a articolului 82 din Acordul privind SEE. Aceasta modifică normele aplicabile participării statelor AELS care fac parte din SEE (Norvegia, Islanda și Liechtenstein) la programele Uniunii pentru a ține seama de particularitățile cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 în ceea ce privește impactul retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană asupra contribuției financiare a statelor AELS care fac parte din SEE la bugetul UE.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul privind SEE

Acordul privind SEE urmărește promovarea unei consolidări continue și echilibrate a relațiilor comerciale și economice dintre Uniunea Europeană, Islanda, Liechtenstein și Norvegia, în condiții de concurență egale, precum și respectarea acelorași norme, în vederea creării unui Spațiu Economic European omogen, denumit în continuare „SEE”. Acordul privind SEE garantează drepturi și obligații egale în cadrul pieței interne pentru persoanele fizice și operatorii economici din SEE. Acesta prevede introducerea legislației UE care vizează cele patru libertăți – libera circulație a mărfurilor, a serviciilor, a persoanelor și a capitalurilor – în toate cele 30 de state ale SEE. În plus, Acordul privind SEE reglementează cooperarea și în alte domenii importante, cum ar fi cercetarea și dezvoltarea, educația, politica socială, mediul, protecția consumatorilor, turismul și cultura, denumite colectiv „politici de sprijin și orizontale”.

Articolul 82 din Acordul privind SEE definește normele care ar trebui să se aplice contribuției financiare a statelor AELS care fac parte din SEE atunci când participă la programele Uniunii. Protocolul 32 la Acordul privind SEE definește în mai mare detaliu normele care ar trebui să se aplice în ceea ce privește modalitățile financiare de punere în aplicare a articolului 82.

2.2. Comitetul mixt al SEE

Comitetul mixt al SEE a fost instituit în temeiul articolului 92 din Acordul privind SEE. Comitetul mixt al SEE este format din reprezentanți ai părților contractante și poate lua decizii prin acord între Uniune, pe de o parte, și statele AELS care fac parte din SEE, care se exprimă la unison. pe de altă parte.

Comitetul mixt are responsabilitatea de a asigura punerea în aplicare și funcționarea eficace a acordului. În acest sens, efectuează schimburi de opinii și de informații și ia decizii în cazurile prevăzute în Acordul privind SEE și referitor la protocoalele la acesta. În acest scop, în temeiul articolului 98 din acord, Protocolul 32 poate fi modificat printr-o decizie a Comitetului mixt al SEE, în conformitate cu articolul 93 alineatul (2) și cu articolele 99, 100, 102 și 103 din Acordul privind SEE.

Pentru a garanta securitatea juridică și omogenitatea SEE, Comitetul mixt al SEE ar trebui să ia o decizie cu privire la modificarea anexelor și a protocoalelor pentru a ține seama de evoluția legislației Uniunii. Aceste modificări ar trebui aplicate simultan cu cele introduse în legislația Uniunii și cu respectarea corespunzătoare a procedurilor interne ale părților contractante.

2.3. Actul avut în vedere al Comitetului mixt al SEE

Comitetul mixt al SEE trebuie să adopte modificări la Protocolul 32 la Acordul privind SEE („actul avut în vedere”).

Scopul actului avut în vedere este de a stabili condițiile detaliate de participare a statelor AELS care fac parte din SEE la programele UE pentru a include modificările necesare care decurg din adoptarea unui nou cadru financiar multianual și consecințele bugetare ale retragerii Regatului Unit din Uniune.

Actul avut în vedere vizează includerea a cinci alineate în Protocolul 32 la Acordul privind SEE:

Articolul 1 trebuie completat pentru a include următoarele dispoziții:

- o dispoziție privind participarea financiară a statelor AELS care fac parte din SEE la creditele înscrise în bugetul UE pentru plățile aferente liniilor de finalizare, ca urmare a retragerii Regatului Unit din Uniune. Liniile de finalizare includ exclusiv plățile aferente angajamentelor semnate în cadrul CFM 2014-2020 pentru care Regatul Unit va continua să își plătească partea până la plata tuturor angajamentelor. Acordul privind SEE nu face nicio diferență între liniile de finalizare și noile linii de programe ale UE, lucru care ar duce la o contribuție mai mare a statelor AELS care fac parte din SEE la bugetul UE decât cea necesară. Ar trebui reamintit faptul că, în cazul extinderilor anterioare, a avut loc un mecanism invers, în urma căruia statele AELS care fac parte din SEE au plătit la bugetul UE o sumă mai mică decât cea necesară. Prin urmare, de la data modificării Protocolului nr. 32, în cazul unei extinderi a UE, acest mecanism nu va mai avea loc, ceea ce va duce la un factor de proporționalitate mai mare pentru liniile de finalizare;
- o dispoziție privind includerea creditelor Next Generation EU (NGEU) în calculul contribuției statelor AELS care fac parte din SEE la finanțarea programului Orizont Europa și a mecanismului de protecție civilă al Uniunii, pentru a reflecta majorarea bugetară pentru aceste programe;
- două dispoziții suplimentare care clarifică modul în care va fi calculată contribuția statelor AELS care fac parte din SEE în cazul extinderii UE sau al retragerii unui stat membru din Uniune.

Se adaugă un nou articol 8 pentru a aborda modalitățile financiare de plată a contribuțiilor statelor AELS care fac parte din SEE în ceea ce privește garanțiile bugetare. Specificitatea garanțiilor bugetare nu permite includerea contribuției financiare a statelor AELS care fac parte din SEE în procedura standard utilizată pentru toate celelalte programe ale UE. În schimb, o astfel de contribuție pentru garanțiile bugetare va fi stabilită în acorduri de contribuție specifice.

Actul avut în vedere va deveni obligatoriu pentru părți în conformitate cu articolul 104 din acord, care prevede că „deciziile luate de Comitetul mixt al SEE în cazurile prevăzute în prezentul acord, cu excepția cazului în care se prevede altfel în acestea, sunt, la data intrării în vigoare, obligatorii pentru părțile contractante, care iau măsurile necesare pentru a asigura punerea lor în aplicare”. În plus, în conformitate cu articolul 119 din acord, „anexele și actele prevăzute în acestea, adaptate în sensul prezentului acord, precum și protocoalele fac parte integrantă din prezentul acord.”

În temeiul articolului 103 din acord, „în cazul în care, la momentul expirării unei perioade de șase luni de la decizia Comitetului mixt al SEE, notificarea nu a avut loc, decizia Comitetului mixt al SEE se aplică provizoriu până la îndeplinirea cerințelor constituționale, cu excepția

cazului în care o parte contractantă notifică faptul că aplicarea provizorie nu poate avea loc. În acest din urmă caz sau dacă o parte contractantă notifică neratificarea unei decizii a Comitetului mixt al SEE, suspendarea prevăzută la articolul 102 alineatul (5) intră în vigoare la o lună după notificarea respectivă, dar în nici un caz mai devreme de data la care actul CE corespunzător este pus în aplicare în cadrul Comunității."

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Comisia prezintă proiectul de decizie a Comitetului mixt al SEE în vederea adoptării sale de către Consiliu ca poziție a Uniunii. Comisia speră să poată prezenta aceste documente în cel mai scurt timp în cadrul Comitetului mixt al SEE.

Conținutul și natura proiectului de decizie a Comitetului mixt al SEE atașat depășesc ceea ce poate fi considerat a reprezenta simple adaptări tehnice în sensul Regulamentului nr. 2894/94 al Consiliului. Prin urmare, poziția Uniunii este stabilită de Consiliu.

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede adoptarea unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului."

Conceptul de „acte cu efecte juridice" include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional care reglementează organismul în cauză. Acesta include, de asemenea, instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii"[1].

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Comitetul mixt al SEE este un organism instituit printr-un acord, și anume Acordul privind SEE. Actul pe care Comitetul mixt al SEE este invitat să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolele 103 și 104 din Acordul privind SEE.

Actul avut în vedere nu completează și nici nu modifică cadrul instituțional al acordului. Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE, coroborat cu articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2894/94 al Consiliului privind normele de punere în aplicare a Acordului privind Spațiul Economic European.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se ia o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi

[1] Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61 - 64.

identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

În ceea ce privește un act avut în vedere care urmărește simultan mai multe obiective sau care include mai multe elemente care sunt legate între ele în mod inextricabil, fără ca vreunul să fie accesoriu în raport cu un altul, temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE va trebui să includă, în mod excepțional, diferitele temeiuri juridice relevante.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Actul avut în vedere urmărește obiective și include elemente din domeniul normelor financiare și al asistenței financiare. Aceste elemente ale actului avut în vedere sunt legate în mod inextricabil între ele, fără ca vreunul să fie accesoriu în raport cu un altul.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse cuprinde următoarele dispoziții: Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 122 și articolul 322 alineatul (1).

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 122 și articolul 322 alineatul (1) din TFUE, coroborate cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE și cu articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2894/94 al Consiliului privind normele de punere în aplicare a Acordului privind Spațiul Economic European.

5. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Actul avut în vedere modifică calculul cuantumului veniturilor alocate provenite de la statele AELS care fac parte din SEE adăugate la creditele UE prin (a) reducerea factorului de proporționalitate aferent statelor AELS care fac parte din SEE aplicat sumelor de la liniile de finalizare – fără a crea o lipsă de credite – și (b) includerea creditelor NGEU în calculul contribuției statelor AELS care fac parte din SEE, majorând astfel cuantumul contribuției AELS care fac parte din SEE la programele la care participă statele AELS care fac parte din SEE care beneficiază de credite NGEU: programul Orizont Europa și mecanismul de protecție civilă al Uniunii.

6. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Întrucât actul Comitetului mixt al SEE va modifica Protocolul 32 la Acordul privind SEE privind modalitățile financiare de punere în aplicare a articolului 82, este oportună publicarea acestuia, după adoptare, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

2021/0351 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii Europene, în cadrul Comitetului mixt al SEE referitor la o modificare a Protocolului 32 la Acordul privind SEE privind modalitățile financiare de punere în aplicare a articolului 82

(Text cu relevanță pentru SEE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 122 și articolul 322 alineatul (1), coroborate cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2894/94 al Consiliului din 28 noiembrie 1994 privind normele de punere în aplicare a Acordului privind Spațiul Economic European[2], în special articolul 1 alineatul (3),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Acordul privind Spațiul Economic European (denumit în continuare „Acordul privind SEE”) a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1994.

(2) Legislația Uniunii Europene a fost modificată, în special prin adoptarea Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 și a Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență.

(3) În temeiul articolului 98 din Acordul privind SEE, Comitetul mixt al SEE, instituit prin articolul 92 din Acordul privind SEE, poate adopta decizii de modificare a Protocolului 32 privind modalitățile financiare de punere în aplicare a articolului 82 din Acordul privind SEE, în conformitate cu articolul 93 alineatul (2) și cu articolele 99, 100, 102 și 103 din acord.

(4) Prin urmare, dispozițiile Protocolului 32 la Acordul privind SEE ar trebui modificate în consecință.

(5) Poziția Uniunii în cadrul Comitetului mixt al SEE ar trebui să se bazeze pe proiectul de decizie a Comitetului mixt al SEE din anexa la prezenta decizie,

[2] JO L 305, 30.11.1994, p. 6.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii, în cadrul Comitetului mixt al SEE referitor la modificările propuse ale Protocolului 32 la Acordul privind SEE privind modalitățile financiare de punere în aplicare a articolului 82 se bazează pe proiectul de decizie a Comitetului mixt al SEE atașat la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării. Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele